

Bemærkninger til udkast til

Kommunestrategi 2010-2013 Målsætninger og resultatkrav

Fra Lokal Agenda 21 i Gladsaxe

Det er særdeles glædeligt at der indledningsvis tales om bæredygtig balance og direkte er nævnt både social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed. Det er jo netop er de tre "ben" som udgør fundamentet for bæredygtighedsbegrebet. At udforme specifikke målsætninger for den kommunale indsats fortjener også ros, ligesom det er prisværdigt, at der foreligger et udkast til målsætninger, der netop formmæssigt signalerer at være et udkast, dvs. et oplæg til diskussion, hvor der reelt er mulighed for justeringer. Dertil kommer et borgermøde, hvor det er muligt mundtligt at give sin mening til kende. Det er en god demokratisk tilgang!

I det følgende vil vi forsøge at kvalificere kommunestrategiens målsætninger med udgangspunkt i det brede grundlag for bæredygtighedstanken, som foreningen repræsenterer samt tilføje nogle generelle betragtninger.

Vi er fuldt ud klar over at tid ikke kan bruges to gange. Jo mere der skal måles og afrapporteres, jo mere kan det tage tid fra kerneaktiviteterne. Men brugen af målsætninger og konkrete mål – både i fastsættelsen og i opfølgningen, er en god måde at gennemføre projekter og forbedringer på, ikke mindst for at sikre borgernes deltagelse og forståelse.

Vedr. side 4. Bæredygtig balance

Social bæredygtighed indebærer meget andet end som anført *"...at så mange borgere som muligt er i beskæftigelse eller under uddannelse"* – og hvad der ellers er nævnt i afsnittet. Som et minimum kunne vi derfor godt ønske at ordlyden "blandt meget andet" indføres i teksten for at betone, at der er tale om eksempler.

Vedr. økonomisk bæredygtighed vil det være rart med større fokus på kommunens ansatte f.eks. i forhold til bygninger. I relation til kommunernes aktuelle udfordringer vil det f.eks. være betryggende at få anført at den langsigtede investering i medarbejdere og deres trivsel ikke glemmes i relation til ønsket til effektiviseringer.

Også på det punkt er der sociale hensyn at tage!

Under den miljømæssige bæredygtighed vil vi meget gerne have tilføjet **at beskytte naturen**, for bl.a. den biologiske mangfoldighed sikres ikke alene ved at nedbringe energiforbruget og benytte miljøvenlige energikilder, selv om det naturligvis er et vigtigt element. Naturens kvalitet afhænger også af en række andre faktorer. Miljø handler ikke kun om naturfomidling, CO₂-handlingsplan, mere kollektiv transport, regnvand og affaldshåndtering. Det er gode eksempler på nødvendige indsatser, men vi må ikke glemme andre områder, ikke mindst naturbeskyttelsen.

Vedr. afsnittet 1. Børn og unge

I første afsnit nævnes at "Børn og unge kan ikke betragtes løsrevet fra deres omgivelser". I relation til bæredygtighed kan man nok tillade sig at mene, at det er

der næppe ret meget der kan. Så måske var det mere korrekt at skrive "Børn og unge kan heller ikke...".

Med hensyn til respekten for "familiens tanker, ønsker og behov..." kan det måske med fordel tilføjes at det er inden for rammerne af demokrati og ligestilling. Med hensyn til visionen om at "Skolen er rummelig" kan vi kun bakke op om at der skal være "højt til loftet", men når det gælder særligt støttekrævende elever, så forsvinder det ekstra støttebehov ikke ved at de skal rummes sammen med elever med alm. forudsætninger. Følger de ekstra støtteressourcer ikke med vil det gå ud over såvel de særligt støttekrævende som resten af eleverne (p.g.a. forstyrrelse/uro etc.).

Det er prisværdigt at kommunen lægger vægt på det forebyggende arbejde. Hvis de opvoksende generationer skal kunne varetage de mange forskellige hensyn er det dog helt klart nødvendigt med en vision om børn og unge får en solid forståelse for miljø, natur og bæredygtighed. For et så afgørende område vil vi derfor anbefale en udvidelse af resultatkravet på netop dette felt

Vedr. de øvrige anførte resultatkrav vil vi blot anføre, at et godt selv vurderet helbred er meget subjektivt. Det må være afhængigt af både egenopfattelsen og af det faktiske helbred. Det ville være ønskeligt med et mere objektive resultatkrav på dette område.

Vedr. Afsnit 2. Voksne

Vedr. resultatkravet på voksenområdet, så er ambitionen at borgernes tilfredshed med hjemmehjælpen skal være højere end gennemsnittet i sammenlignelige kommuner. Det må logisk betyde, at hvis gennemsnittet af tilfredsheden i de sammenlignelige kommuner falder, så kan Gladsaxe slække på kravene til tilfredsheden. Det forekommer ikke hensigtsmæssigt. Et absolut mål må være at foretrække. I den forbindelse må en tilfredshed på 81,9 % med praktisk hjælp betyde, at 18,1 % eller næsten hver femte ikke er tilfreds! Det må kunne gøres bedre – bl.a. støttet af et absolut resultatkrav.

Noget tilsvarende må gælde for resultatkravet til forsørgelse. Mon ikke det skulle være muligt at finde et kriterium, der i højere grad relaterer sig til det reelle behov. Hvis f.eks. de "sammenlignelige kommuner" reducerer deres udgifter til forsørgelsesydelse til et niveau, der ikke er tilfredsstillende i forhold til behovet hos dem, så vil resultatkravet pålægge Gladsaxe at gøre det samme. Det kan vist ikke leve op til kravet om social bæredygtighed.

Samme logiske ræsonnement mellem mål og bagvedliggende behov gælder vist også det absolutte krav med hensyn til længerevarende sygedagpengeforløb. Der er jo ingen garanti for, at det reelle behov for længerevarende sygedagpenge vil falde. Falder det bagvedliggende reelle behov ikke i Gladsaxe, så kan det frygtes, at resultatkravet om at reducere udbetalingen af længerevarende sygedagpenge vil betyde, at reelt trængende ikke får den nødvendige støtte. Det er en fin vision at få reduceret denne størrelse, men kan det være et resultatkrav?

(Blot en slåfejl: Side 10 øverst "dagtilbud tilbud" rettes til "dagtilbud".)

Vedr. afsnit 3 sundhed.

Det er glædeligt at læse om prioriteringen af forebyggelsen – herunder at de menneskelige omkostninger nævnes før de økonomiske.

Vedr. afsnit 4. Miljø

Det er glædeligt at læse om kommunens opmærksomhed på såvel natur som klimaforandringer under dette punkt.

På side 14 angives "Kommunen lægger vægt på at formidle viden om naturområderne, så flere borgere opsøger naturoplevelser og får ny indsigt i, hvordan man skal passe på naturværdierne". Selve naturformidlingen er udmøntet i et resultatkrav om naturformidling til borgerne, hvor der senest i 2011 skal kunne findes information om de ni største naturområder i Gladsaxe på kommunens hjemmeside. Vi bemærker, at der ikke er noget krav om, hvad denne information skal omfatte. Informationen om de ni naturområder kan således blot være, at der findes et kort over hvert enkelt område. Herved vil målsætningerne være overholdt, uden at der er reel information til kommunens borgere om hvordan man skal passe på naturværdierne. Vi opfordrer således til, at det specificeres, at informationen skal omfatte oplysninger om, hvordan borgere kan passe på naturværdierne. Målet, som citeret ovenfor, er dog også at "flere borgere opsøger naturområderne" og "flere borgere ... får ny indsigt...". Der er ikke specificeret resultatkrav, der skal belyse om disse to mål opnås.

Vel vidende at transporten er en særdeles stor belastning i netop Gladsaxe, så er det dog vanskeligt at finde miljøhensynet i sætningen "*Kommunen er optaget af, at trafikken og den kollektive trafik udvikler sig så borgernes behov for transport og muligheder for at komme frem bliver opfyldt.*" Det er vist i stedet udelukkende et mobilitetshensyn, der ikke udelukker mere asfalt og flere motorveje! Det er naturligvis relevant at tage hensyn til borgernes behov for transport, men der bør helt klart tilføjes noget i retning af "*... samtidig med at miljøbelastningen reduceres.*"

I forbindelse med resultatkravet om udarbejdelse af naturformidling til borgerne, håber vi, at der er fokus på "natur", således at det er faglig viden omkring naturen, der primært ønskes formidlet på gladsaxe.dk. For at få borgere ud i naturen, jf. tidligere afsnit, er der en vis risiko for, at der kommer fokus på at beskrive gang- og løberuter, bålpladser, legepladser og andre anlæg opført ved menneskeligt initiativ. Dette mener vi ikke alene er "naturformidling".

Vedr. resultatkravet for reduktion af CO₂ udledningen, så kunne vi ønske os skrappe krav, så FN's målsætning blev overholdt.

Resultatkravene omtaler reduktion af CO₂ udledningen og af el, vand og varmemeforbruget. Resultatkrav kunne også med fordel fokusere på de tiltag, der skal gang i for på længere sigt at reducere CO₂ udledningen. Herunder fremskaffelse af el og varme fra vedvarende energi. Der kan således opsættes resultatkrav for anvendelse af f.eks. vindturbiner, solvarme, solceller og jordvarme.

Vedr. resultatkravet for håndtering af regnvand, så forekommer 200 husstande ikke at være det mest ambitiøse. Det er få promise af kommunens husstande og det gode

initiativ med at opfordre borgerne til håndtering af regnvand på egen grund, kunne vi ønske ville få et meget større omfang.

Vi bemærker, at der i fodnoten på side 15 omtales indsamling af grønt affald til bioforgasning. Dette område kunne sagtens være et krav i kommunestrategien for 2010-2013. Andre kommuner i Københavnsområdet har kørt (eller kører) forsøg med indsamling af grønt affald til bioforgasning; dette gælder f.eks. Rødovre. Et mål for resultatkravene kunne være, at Gladsaxe i 2013 har startet forsøg med indsamling af grønt affald til bioforgasning i mindst et område med parcelhuse og i 2014 har startet forsøg med indsamling af grønt affald til bioforgasning i mindst et område med lejligheder.

Manglende resultatkrav for naturens tilstand i Gladsaxe:

Det er iøjnefaldende, at der slet ikke er nogen resultatkrav med hensyn til naturens tilstand i Gladsaxe!

En af flere forudsætninger for en mangfoldig natur i Gladsaxe er, at de invasive plantearter bliver bekæmpet. Det kan ikke være så vanskeligt at fastsætte resultatkrav med hensyn til procentvise reduktioner i deres udbredelse gennem byrådsperioden, så det vil klart anbefale. Et mål kunne være at kæmpebjørneklo er fjernet fra kommunens offentlige områder i 2015. For at have et mål for selve planen, betyder det, at der f.eks. i 2012, 2013 og 2014 ikke findes blomstrende bjørneklo på de offentlige områder. Andre udbredte invasive plantearter i Gladsaxe kommune er gyldenris og pileurt. Et mål for gyldenris kunne være, at disse i 2011 skulle bekæmpes i mindst et naturområde, i 2012 i to, i 2013 i 3 og i 2014 i 4 af de ni naturområder. Med "bekæmpes" menes slåning eller opgravning, så der undgås frøsætning. Pileurt bør også bekæmpes.

Bekæmpelse af de invasive plantearter er vigtig, men langt fra tilstrækkeligt til at sikre en tilfredsstillende tilstand af Gladsaxes natur. Heldigvis er der i de senere år udviklet systemer til kvalitetsvurdering af forskellige naturtyper. De fremgår af en række faglige rapporter fra DMU, der kan findes på nettet. Det er helt oplagt at tage disse i anvendelse, så kvaliteten af naturområderne løbende vurderes.

Som et minimum burde kvalitetskriterier opstilles for de 9 områder, der er udvalgt til at indgå i naturplanen. Det er jo ikke blot arealer, der skal beskyttes mod f.eks. bebyggelse, men nok så høj grad deres indhold og kvaliteter.

Et målbart resultat for naturen, kunne også være at der for hvert år skulle etableres et nyt vandhul til glæde for dyrelivet. Disse vandhuller behøver ikke nødvendigvis ligge i de ni naturområder, som er omtalt ovenfor, selv om nogle af områderne kunne have glæde af flere vandhuller. Der kan f.eks. etableres et vandhul bag rådhuset, på det grønne område ved Bagsværd Fort, på boligforeningers områder.

Vedr. 5. Kultur, fritid og idræt

Gladsaxe kommunens støtte til fritidsaktiviteter har givetvis været en medvirkende årsag til at det er undgået områder som Tingbjerg i København. Det er en forebyggende indsats der fortjener ros.

I betragtning af de store beløb kommunens bruger på boldsport (f.eks. adskillige millioner til kunstgræsbaner) så kunne vi godt ønske, at det tværsektorielle og multifunktionelle islæt bliver styrket. Fritiden kan f.eks. bruges direkte konstruktivt til en indsats for natur- og miljø, som dokumenteret af aktive i vores forening. At støtte kommunens bekæmpelse af invasive plantearter kan f.eks. give både motion, frisk luft og socialt sammenhold, men samtidigt være med til at løse et påtrængende og konkret problem. Tænk hvis blot en del af den energi, der udfoldes på boldspil og idræt kunne bruges på områder hvor det var til direkte gavn for naturen. Sikken et potentiale.